

остаточного припинення пам'яткоохоронної справи України на фоні розгортання репресій серед її учасників.

Самойленко Олександр Сергійович
Науковий керівник – ст. викл. Карась А.В.
Державний біотехнологічний університет

НАЦІОНАЛЬНО-ДУХОВНЕ ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

У період становлення української державності, коли Батьківщина ціною життя Героїв, зусиллями українських військових, добровольців, волонтерів відстоює свободу і територіальну цілісність, проблема патріотичного виховання особистості набуває особливої значущості. Це обумовлено тим, що патріотизм є ціннісною основою будь-якого суспільства і виступає не лише чинником інтеграції нашої нації, а й істотним мотивом саморозвитку і розкриття всіх потенційних можливостей кожної людини у духовній, економічній і соціально-політичній сферах.

Одним із головних напрямів розкриття теми - це висвітлення сутності і структури процесу патріотичного виховання як складової сучасного освітнього процесу.

Сьогодні, враховуючи нові суспільно-політичні реалії в Україні, пов'язані з російською агресією, усе більшої актуальності набуває питання виховання в молодого покоління почуття патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни, активної громадянської позиції тощо. Адже саме патріотизм породжує впевненість у собі, волю в перемогу, віру в свою націю, свій народ, всилає у звичайну людину силу, яка дає міць йти впевнено та безстрашно до мети в єдності зі своїм народом. В контексті аналізу аспектів до вивчення патріотичного виховання як педагогічного процесу є системний підхід. Він дозволяє виявити спільні системні властивості, системоутворюючі характеристики окремих елементів патріотично спрямованого виховного процесу, принципи його побудови і структуру.

Прикметно, що дослідник М. Красовицький зазначає, що цілісна система – це сукупність закономірно побудованих, динамічно пов'язаних компонентів, взаємодія яких породжує нову системну якість. Визначальними для процесу патріотичного виховання як системи вважають компоненти, структуру (взаємне розміщення і взаємодію компонентів), функції та фактори, що об'єднують систему.

На мою думку, визначення оптимальної мети і завдань патріотичного виховання як сучасного педагогічного процесу потребує розгляду сутності феномену «патріотизм» як очікуваного результату зазначеного процесу. Слово «патріотизм» (від «patris») – грецького походження, в перекладі означає «батьківщина, вітчизна». Патріотизм – соціально-історичне явище, саме тому у різні епохи зміст цього поняття, в залежності від різних підходів, тлумачився дещо по-іншому.

На основі вищесказаного можемо зробити висновок про те, що емоційно-ціннісний компонент патріотизму інтегрує в себе такі основні почуття:

- почуття любові до своєї Батьківщини, її природи, українського народу (любов до рідної землі проявляється у любові до рідного дому, повазі до батьків, свого роду, «рідної школи», «рідної вулиці», «міста»);
- почуття національної гордості за свою країну, її культуру, народ (захоплення визначними місцями рідної землі, побутом, звичаями, народними та родинними традиціями);
- почуття честі та власної гідності як громадянина-патріота України;
- почуття обов'язку перед Батьківщиною, яке виражається у готовності служити її інтересам, стати на захист своєї Вітчизни у випадку загрози національній безпеці;
- почуття відповідальності за власні вчинки та дії;
- почуття гуманності та толерантності у ставленні до представників українського народу, різних за етнічним походженням;
- почуття любові до праці на користь Батьківщини та українського народу (громадянин патріот із задоволенням та захопленням відгукується на різні види діяльності – трудову, навчальну, суспільно активну на користь Батьківщини та її народу).

Аналіз змісту патріотизму як почуття, особистісної цінності дозволив визначити патріотичне виховання як цілісний, цілеспрямований, свідомо організований процес становлення та розвитку особистості активного громадянина-патріота України, якому притаманне ціннісне ставлення до Батьківщини, рідної природи, українського народу, історії, матеріальних та духовних надбань суспільства.

Сміян Анна Олександрівна

Науковий керівник – канд. істор. наук, доц. Чернікова І.В.

Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

ЖИТТЯ КОЗАКІВ У ВІЙСЬКОВИХ ПОХОДАХ

У багатьох Україна асоціюється саме з козаками, адже вони відіграли велику роль у становленні нашої державності та формуванні національної культури. Саме наприкінці XV ст. з'являється перша згадка про «вільних воїнів», які запам'яталися світові своєю любов'ю та боротьбою за незалежність.

У ті часи для відстоювання своїх прав треба було мати гарну військову силу. Саме завдяки військовому мистецтву, дисципліні, вишкаленості, українське козацтво стало відомими на весь світ.

Походи для козаків були нерідким явищем, адже саме так вони мали змогу розширити свої території та відстояти свою честь. З початку існування Січі до неї приходило багато юнаків, але до війська їх не допускали якщо їм не виповнилося 20 років. Кожен козак повинен був пройти навчання у статусі джури, тільки після цього, воїна допускали до походів. Випробовування